

וַיְלַחֲזֵן מִזְרָחֶת

כתב-עת להניעך וצערך

- מודשת -
בימ עדות ע"ש מרובי אוניביז
ארכין

חברת כ"א
סיוון תשל"ר

יוני 1976

77

הנימוחה

כ"א

רְקָצֶן עֲמִיקָה

כְּתַבֵּעַ לְתִיעּוֹד וּלְעִיוּז

חוּבָרָה כ"א

סיוון תשל"ו, יוני 1976

המערכת :

יהודיה באואר, ישראל גוטמן, שלום חולבסקי
יהודיה טובין, אבא קובנר, רוזקה קורצ'ק

סיווע לעריכה לשונית : חיים רשק

© כל הזכויות שמורות
אין להעתיק או לתרגם דברים שמתפרסמים בכתב העת
בשלםות או בחלקו ללא גטילת רשות מן המערכת.

יזא לאור עיי מורה
בית עדות ע"ש מרדכי אנילביץ'
וספרית פועלם

המערכת והמנהל : תל אביב, רחוב המאספים 9, טל' 267754

נדפס בישראל, דפוס ורד, תל אביב

תוכן העניינים

מקורות ועדויות

צבי רadalצקי	רשימות מימי הכיבוש הגרמני בלבוב 1941—1943 7
שלום צור	חברי „השומר הצעיר“ בארכיפלג 35
יהודית טובין	בדרכם אליהם (מיומנו של איש הבריגדה — 1945—1946) 57
שלמה דולניך	קורותיה של קהילה יהודית בברית-המועצות 89

תיעוד

לייב טרפר	הלווחמים היהודים של „התזמורה האדומה“ 101
-----------	--

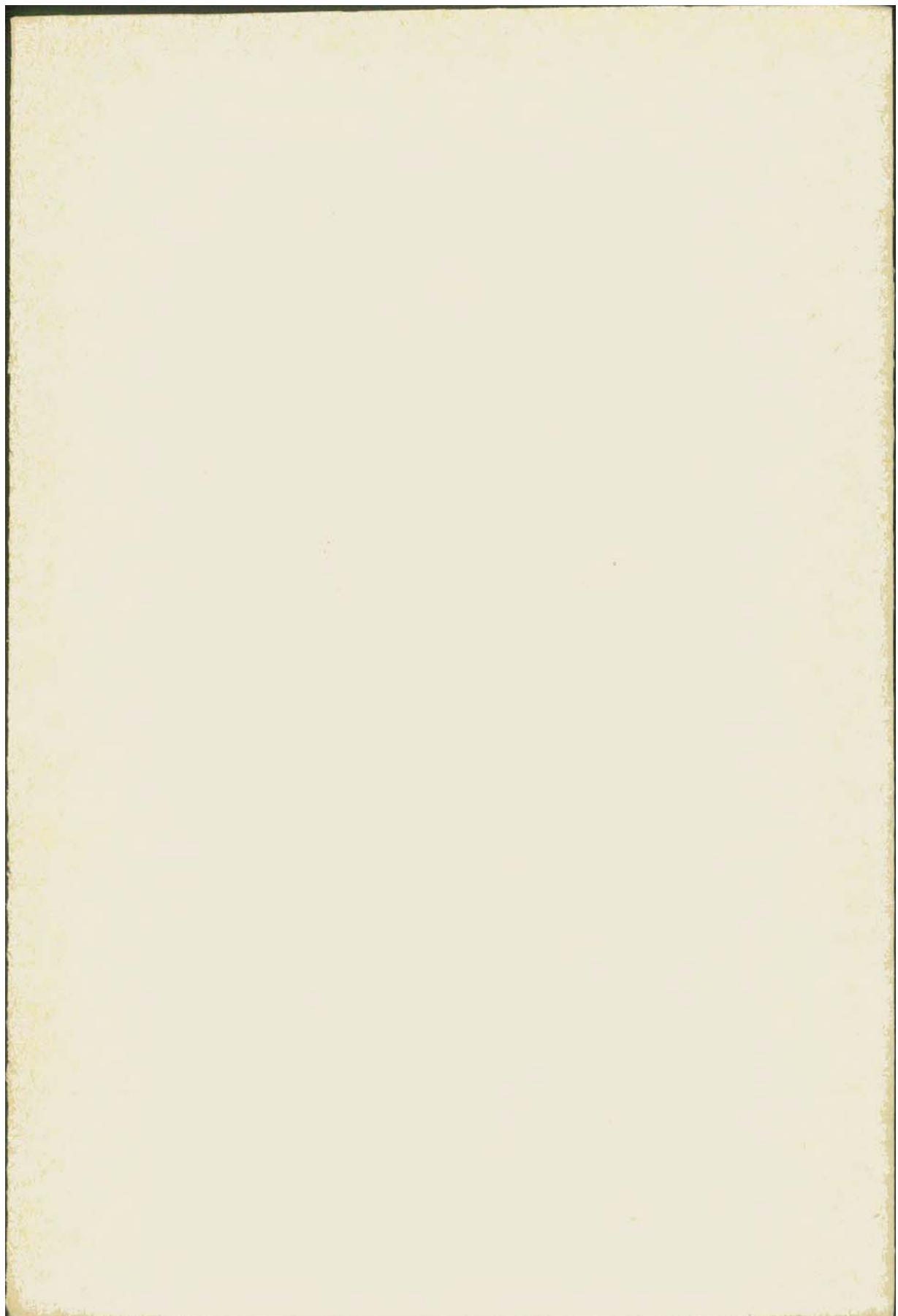
עיוון

אלכסנדר دونט	קול מתוך האפר 105
רומאן זימאנדט	„בלילה מס' 12 עד 5 בבוקר לא ישנתיה“ (ב) 139
אהרון וייס	ה- „13“ בגייטו וארצה 157
מנחם קאופמן	עתידה של שארית-הפליטה ושאלת ארץ-ישראל בענייני האירוגנים הלא-ציוניים בארץות-הברית בשנת 1945 181

ספרים

חיה ליפשיץ	יום גיטו קובנה של תמרה לורסונ-דרוסטובסקי 199
עמייחי גבע	מחקרים בנושאים יהודים באוניברסיטאות אמריקאיות 201
ד"ר צבי בכרך	על חינוך הילד היהודי בגרמניה הנאצית 202

מכתבים למערכת 203

מי ומה בחוברת

מקורות ועדויות

- צבי ראדלבץקי, מניצולי העיר לבוב (למברג), מעלה דבריו עדות על תקופת השלטון הנאצי בעיר עד להotal הגטו.
- שלום צור, מктивץ דו, מגולל את פרישת היהודים של חבריו „השומר הצעיר“ שנאפרדו בז'רנווייך ב-1941 והוגלו למחנה הכפיה הסובייטי וכן עמדו יחד במחנה שהוטל עליהם בשל פעילותם הציונית.
- יהודה טובין, מאנשי הבריגדה היהודית ופעילה, מפרט מימנו אשר נרשם ב-1945–1946 ובו דבריו עדות על פעילותה של הבריגדה בחוות, בקרבת שאריות הפליטה, במגעיהם עם הפרטיזנים היהודיים וכן על הביקורים בשנת 1945 בעיר פולין ובברגניבורן ובגרמניה.
- שלמה דולנייק, עולה חדש מבירות-המחנות, מוסר על קורותיה של קהילת יהדות קפנזה ברוסיה, רודני, ממחפה אוקטובר ועד לאחר השואה.

עיבוד

- אלכסנדר דונט, מניצולי השואה חוץ בניו-יורק, עורך „מסע נדודיים אחרי האלוהים“ ומעלה את הוריה וمسקנותיו בנישא נוקב זה. המשך הונשא במארכ' 1945 בכנס על הנושא „השואה — דור לאחיהה“, שארגן ונולד עלייריד המבו ליהדות ומנגנו, בתמצית המגבית היהודית המאוחרת.
- החלק האחרון בעיינו של רומאן זימאננדט בימנו של אדם צ'רניאקוב, ייחיר היודנרטם בווארשה, „בלילה מס' 12 עד 5 בוקר לא ישני“ — מובא בילקוט זה.
- ד"ר אהרון וייס מפקם את מחקרו על „קבוצת ה-13“, שפעלה בגטו וארשא במקביל ליודנרטם.
- מנחם קאופמן, מהבן ליהדות ומנגנו, מביא פרק מוקדש למחקר המוקדש לעמדתם של הלאיזיונים בארץ-הברית ב-1945 בשאלת עתריה של שארית הפליטה והשינויים שהתחוללו בה בשאלת עתרה המדרני של ארצישראל.

תיעוד

- ליב (לאופולד) טרפר, המנצח על „התזמורת האדומה“, מציג את היהודים שפעלו במנזרתה ומוסר על גורלם.